

Sak 1:

Pliktavlevering og tilgjengelighet av NBF-familiens publikasjoner via Nasjonalbibliotekets Nettbibliotek

Meldt inn av: **Østfold Botaniske Forening**

Bakgrunn

På forrige landsmøte ble saken om pliktavlevering av NBF-familiens publikasjoner tatt opp. En gruppe ble nedsatt for å jobbe videre med publikasjoner og NBFs arkiv. Arbeidet har kommet et stykke på vei, men status er fortsatt ujevn på tvers av grunnorganisasjonene:

- Blyttia er komplett skannet, men to årganger holdes tilbake av kommersielle hensyn
- Norsk Botanisk Forening Meddelelser er ikke skannet; det er spurt NB om disse kan skannes på eksisterende avtale for Blyttia
- Rapporter fra NBF: 5 skannet, alle lukket
- Toårmeldinger: alt levert og lukket; etter 2021 skal disse inn i delsamlingen Småtrykk, som er under utvikling

Av grunnorganisasjonenes tidsskrifter:

- Natur i Østfold: nesten komplett, alt åpent
- Fagus og Listera: komplett skannet og alt åpent
- Grobladet: komplett eller nesten komplett, men alt lukket
- Firbladet: lite skannet, alt lukket, avtale mangler
- Nymfaea: det meste skannet/pliktavlevert (mye kun digitalt utgitt)
- Orebladet: 3 av 5 digitalt utgitte er lukket, ingen av de trykte er skannet
- Polarflokken: komplett skannet, to årganger holdt tilbake

Et gjennomgående problem er at avtaleprosessene med Nasjonalbiblioteket er blitt mer tidkrevende, og at NB krever avtale selv om materialet ligger åpent på utgivers egne nettsider.

Årsmeldinger

Årsmeldinger er i prinsippet avleveringspliktige. NB har bekreftet at de tar imot det de får, og at avlevering via Altinn er mulig, også for trykte publikasjoner. Etter at Blyttia sluttet å publisere grunnorganisasjonenes årsmeldinger på midten av 2000-tallet lever mye av historien til flere grunnorganisasjoner farlig – verdifull botanisk kunnskap og dokumentasjon risikerer å gå tapt for alltid dersom den ikke systematiseres og

avleveres. ØBF er blant de få som fortsatt publiserer årsmeldinger og turreferater i sitt regionale tidsskrift.

NBFs arkiv

May Bertelsen har hittil sittet alene med hele arkivet. Det er en stor jobb, og vi foreslår at det vurderes om arkivet bør avleveres til Riksarkivet/Arkivverket, og om arbeidet med å systematisere og katalogisere bør styrkes.

Forslag til vedtak

Landsmøtet ber sentralstyret:

1. Følge opp at alle grunnorganisasjoner inngår avtale med Nasjonalbiblioteket om pliktavlevering av tidsskrifter og øvrige publikasjoner, med målsetting om at avtalene er på plass innen 2027
2. Vurdere om NBFs sekretariat kan få fullmakt til å koordinere en samlet avtale på vegne av grunnorganisasjonene
3. Lage en oversikt over NBF-familiens publikasjoner og sende Nasjonalbiblioteket det som mangler
4. Oppfordre alle grunnorganisasjoner til å avlevere årsmeldinger via Altinn, med målsetting om at disse er åpne for alle innen 2027
5. Utrede avlevering av NBFs arkiv til Riksarkivet/Arkivverket
6. Oppfordre SABIMA til å avlevere sine publikasjoner og årsmeldinger til Nasjonalbiblioteket og inngå avtale om åpen tilgang
7. Oppfordre SABIMA til å løfte konsulentbransjens manglende avlevering av digitale publikasjoner – særlig konsekvensutredninger ved foreslåtte naturinngrep – som en sak overfor relevante myndigheter

Sak 2:

Tilgjengeliggjøring av botanisk kunnskap i NBF familien

Meldt inn av: **Østfold Botaniske Forening**

NBF-familien sitter på store mengder verdifull botanisk kunnskap som i dag ligger utilgjengelig eller spredt, blant annet på Facebook og andre plattformer som ikke sikrer langsiktig bevaring. Dette inkluderer blant annet planteartikler, bildemateriale, kjennetegn og populærvitenskapelige tekster som enkeltpersoner har produsert over mange år.

ØBF har gode erfaringer med å systematisere slikt innhold via LokalhistorieWiki, der bilder og kjennetegn lenkes til Østfoldfloraen på nett.

https://lokalhistoriewiki.no/wiki/Bl%C3%A5veis_i_%C3%98stfold

<https://lokalhistoriewiki.no/wiki/%C3%98stfoldflora>

Vi mener NBF sentralt bør ta initiativ til å koordinere tilsvarende arbeid på tvers av grunnorganisasjonene.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber sentralstyret ta initiativ til å kartlegge og tilgjengeliggjøre botanisk kunnskap som i dag ligger spredt på sosiale medier og andre ikke-permanente plattformer, og vurdere egnede løsninger for langsiktig bevaring og åpen tilgang.